

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1372/2021
21.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због продуженог кривичног дела фалсификовање новца у саизвршилаштву из члана 223. став 2. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Поповића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К бр. 344/19 од 23.10.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-154/21 од 06.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.12.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Поповића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К бр. 344/19 од 23.10.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-154/21 од 06.04.2021. године, у односу на повреде кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К бр. 344/19 од 23.10.2020. године, окривљени АА, поред окривљеног ББ, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела фалсификовање новца из члана 223. став 2. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 4 месеца, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 27.08. до 23.10.2015. године. Према окривљеном АА изречена је мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-154/21 од 06.04.2021. године делимично је усвојена жалба Основног јавног тужиоца у Чачку и пресуда Основног суда у Чачку К бр. 344/19 од 23.10.2020. године преиначена у односу на окривљеног АА и окривљеног ББ, у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд окривљене ББ и АА, због продуженог кривичног дела фалсификовање новца у саизвршилаштву из члана

223. став 2. у вези члана 33. и 61. КЗ, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, осудио на казну затвора у трајању од по 1 године и 4 месеца у коју им је урачунао време проведено у притвору од 27.08.2015. године до 23.10.2015. године, задржавајући их као правилне, и на новчану казну у износу од по 100.000,00 динара, коју су дужни да плате у року од 3 месеца, а уколико не плате новчане казне у одређеном року суд ће их заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док су жалба Јавног тужиоца у преосталом делу, као и жалбе бранилаца окривљених одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Никола Поповић, у смислу 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или исте укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту поднет, па је након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и у образложењу исте наводи да је пресудом прекорачена оптужба, обзиром да је након укидања претходне одлуке првостепеног суда и указивања на њене недостатке, Основни јавни тужилац у Чачку прецизирао оптужницу тако што је окривљеном АА ставио на терет да је чувао три фалсификоване новчанице у апоену од 1000 швајцарских франака, додајући речи „које је претходно набавио од окривљеног ББ“, а да је првостепени суд покушавајући да исправи напред наведени пропуст тужиоца у изреци пресуде додао речи „са намером да их стави у оптицај“.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово с тога што, прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела из оптужног акта додавањем нове радње извршења или у другом смислу повећање криминалне активности исказане воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

У конкретном случају, када су у питању радње које су окривљеном АА стављене на терет диспозитивом оптужног акта Основног јавног тужиоца у Чачку КТО.294/15 од 23.10.2015. године, последњи пут измењене дана 14.09.2020. године и изреком правноснажне пресуде Основног суда у Чачку К бр. 344/19 од 23.10.2020. године може се закључити да је у оба акта окривљеном АА стављено на терет да су заједно са окривљеним ББ дана 27.08.2015. године „лажан новац ставили у оптицај“, као и да је истог дана окривљени АА „покушао да стави у оптицај лажну новчаницу“.

Стоје наводи, да је првостепени суд у изреци побијане правноснажне пресуде додао речи „са намером да их стави у оптицај“, али по ставу Врховног касациониг суда, на описани начин није прекорачена оптужба, и учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је одредбом члана 223. став 2. КЗ, прописано више алтернативних радњи извршења па међу њима и ко прибавља лажан новац у намери да га стави у оптицај као прави или ко лажан новац ставља у оптицај казниће се затвором од 1 до 10 година и новчаном казном. Имајући у виду цитирану одредбу члана 223. став 2. КЗ, окривљеном АА је оптужницом Основног јавног тужиоца у Чачку КТО 294/15 од 23.10.2015. године измењеном последњи пут дана 14.09.2020. године, стављена на терет алтернативна радња извршења наведеног кривичног дела „ко лажан новац ставља у оптицај“, а за коју радњу извршења је и оглашен кривим правноснажном пресудом, а не радња извршења прибављања лажног новца у намери стављања у оптицај као право, у погледу које би „намера стављања у оптицај“ била битно обележје, што би било од утицаја код оцене да ли додатна формулација у погледу битног обележја представља прекорачење оптужбе.

Сходно изнетом, наведене измене нису извршене на штету окривљеног и исти није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“), нити је пресуда измењена на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја продуженог кривичног дела кривично дело фалсификовање новца у саизвршилаштву из члана 223. став 2. у вези члана 33. и 61. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног – адвоката Николе Поповића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред изнетог, иако не нумерише, бранилац окривљеног указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да није довољно да се само лажни новац прибави, како то наводи ОЈТ у Чачку, да није довољно ни да се лажни новац

прибавља у намери стављања у оптицај, како то додаје суд, већ је неопходно постојање намере да се лажан новац стави у оптицај као прави, да би кривично дело постојало.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Имајући у виду напред цитирану одредбу члана 223. став 2. КЗ, радња извршења кривичног дела из члана 223. став 2. КЗ садржи две алтернативно постављене радње и може се састојати у прибављању лажног новца у намери да се исти стави у оптицај као прави или стављање у оптицај лажног новца.

У конкретном случају, а имајући у виду изреку побијане правноснажне пресуде, у две радње извршења окривљени АА и окривљеним ББ су, у урачунљивом стању са директним умишљајем, свесни забрањености своје радње, по претходном заједничком договору о подели посла, лажни новац ставили у оптицај, у време, на месту и на начин ближе опредељен у изреци првостепене пресуде, а да је у трећој радњи извршења окривљени АА, у урачунљивом стању, са директним умишљајем, свестан забрањености своје радње покушао да стави у оптицај лажну новчаницу, из којих разлога се по налажењу Врховног касационог суда у радњама окривљеног АА када је у претходним случајевима ставио фалсификован новац у оптицај а у задњем случају то покушао што је једна од алтернативних радњи овог кривичног дела стичу сва законска обележја продуженог кривичног дела фалсификовање новца у саизвршилаштву из члана 223. став 2. у вези члана 33. и 61. КЗ, те су супротни наводи захтева оцењени као неосновани.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, у преосталом делу захтева за заштиту законитости, образлажући повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оспорава утврђено чињенично стање и то наводима да у току поступка није доказан умишљај окривљеног АА, нити намера да лажни новац ставља у оптицај као прави, на који начин указује на повреду кривичног закона из члана 440.ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио његовом доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен.

- 5 -

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**